

Olsztyn, dnia 29.05 2017 r.

PS-VI.431.2.11.2017.MP

Pan
Kazimierz Truszczyński
Dyrektor
**Placówki Opiekuńczo-
Wychowawczej „Olek”**
w Lidzbarku

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr FK-VI.0030.288.2017 z dnia 13 kwietnia 2017 roku /**akta kontroli str. 1/** zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego Olsztynie, w składzie:

1. Marzena Przybylska - główny specjalista, kierująca zespołem oraz
2. Agnieszka Pastuła - główny specjalista,

przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej „Olek” przy ul. Brzozowej 19/23a w Lidzbarku. Czynności kontrolne rozpoczęto w dniu 18 kwietnia 2017 r. a zakończono w dniu 24 kwietnia 2017 r. Przedmiotem kontroli była ocena stopnia przestrzegania praw dziecka, w świetle przepisów:

- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2017, poz.697) – zwanej dalej ustawą,
- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz.1720) - zwanego dalej rozporządzeniem.

W wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

1. placówka - co oznacza: Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą „Olek” w Lidzbarku, przy ul. Brzozowej 19/23a;
2. dyrektor placówki - co oznacza: dyrektora Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Olek” w Lidzbarku przy ul. Brzozowej 19/23a, pana Kazimierza Truszczyńskiego.

Kontrola obejmowała okres od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia jej zakończenia. Fakt jej przeprowadzenia odnotowano w rejestrze prowadzonym przez placówkę. Kontrolę przeprowadzono w obecności pana Kazimierza Truszczyńskiego – dyrektora Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Olek” w Lidzbarku, w oparciu o analizę prowadzonej w placówce dokumentacji, informacje i wyjaśnienia przekazane przez ww. i wychowawców oraz w oparciu o rozmowy przeprowadzone z dziećmi.

Działalność Placówki w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie**.

Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Olek” w Lidzbarku jest niepubliczną placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego prowadzoną przez Stowarzyszenie Niesienia Pomocy Dzieciom „Mario” w Lidzbarku, przeznaczoną dla 14 wychowanków. W czasie wykonywania czynności kontrolnych w ewidencji placówki figurowało 14 dzieci. Działalność placówki określa regulamin organizacyjny wprowadzony zarządzeniem dyrektora POW nr 3/2016 z dnia 1 marca 2016 roku /**akta kontroli str. 2 - 38/**.

W ramach postępowania kontrolnego, w dniach 18 - 19 kwietnia 2017 roku przeprowadzono indywidualne rozmowy kierowane z 8 wychowankami na temat

przestrzegania w placówce ich praw /akta kontroli str. 39 - 105 /. Z 6 dzieci nie podjęto rozmów z uwagi na następujące okoliczności:

- 4 dzieci - odmówiło rozmowy z kontrolującymi,
- 2 dzieci- przebywa w młodzieżowych ośrodkach socjoterapii.

Ponadto kontroli poddano dokumentację wychowanków w zakresie realizacji ich praw.

W toku kontroli dokonano oceny realizacji następujących praw dziecka:

PRAWO DO WYPOCZYNKU I ZASPOKOJENIA POTRZEB ROZWOJOWYCH- rozumiane jako prawo dziecka do czasu wolnego organizowanego zgodnie z jego potrzebami, oraz prawo do rozwoju zgodnie z potrzebami odpowiednimi dla etapu rozwojowego, w tym uczestnictwa w indywidualnych i zespołowych zajęciach rekreacyjnych i sportowych (w placówce i poza nią), zgodnie z zainteresowaniami i wyborem dziecka.

Z informacji przekazanych przez dyrektora oraz z przedłożonej dokumentacji wynika, że w okresie objętym kontrolą w placówce organizowane były wycieczki do: Warszawy, Trójmiasta, Brodnicy, Zakopanego, Olsztyna, Plusek. Dzieci jeździły do kina, na przedstawienia teatralne, na lodowisko, na spływ kajakowy oraz na kolonie. W okresie podlegającym kontroli uczestniczyli też m.in. w zajęciach: sportowych (piłka nożna) i tanecznych. Na terenie placówki organizowane były m.in. zajęcia plastyczne, kulinarne oraz sportowe. Podczas prowadzonych rozmów, dzieci pozytywnie oceniły organizację czasu wolnego od zajęć szkolnych, opowiadając, że oglądają filmy, słuchają muzyki, grają w gry planszowe, chodzą na boisko lub na halę sportową, na spacer, na pizzę, spotykają się z kolegami. Wychowankowie mówili również o zajęciach plastycznych, kulinarnych organizowanych na terenie placówki. Czworo wychowanków wskazało że uczęszcza na treningi piłki nożnej, jedna wychowanka powiedziała, że chodziła na zajęcia z hip-hop-u i na zumbę ale teraz musi więcej czasu poświęcić nauce.

PRAWO DO POMOCY SPECJALISTYCZNEJ - rozumiane jako prawo do udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w radzeniu sobie z emocjami własnymi i innych osób, łagodzenia skutków separacji z rodziną.

W placówce zatrudniony jest psycholog w ramach umowy zlecenia w wymiarze 10 godzin miesięcznie, (od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r. 16 godzin miesięcznie) oraz pedagog w pełnym wymiarze czasu pracy.

Psycholog i pedagog w okresie objętym kontrolą prowadzili zajęcia specjalistyczne oraz badania i obserwacje wychowanków. Każde dziecko posiadało sporządzoną diagnozę psychofizyczną, o której mowa w § 14 ust. 1 ww. rozporządzenia. Ponadto, zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia, ww. specjaliści prowadzili arkusze badań i obserwacji psychologicznych/pedagogicznych oraz w przypadku, gdy dziecko wymagało prowadzenia specjalistycznych zajęć - kartę udziału w ww. zajęciach, z opisem ich przebiegu, o której mowa § 17 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia /akta kontroli str. 106 - 115/. Analiza dokumentacji wychowanków w przedmiotowym zakresie wykazała, że prowadzone przez pedagoga karty udziału w zajęciach specjalistycznych były prowadzone prawidłowo, natomiast karty prowadzone przez psychologa nie uwzględniały wszystkich zajęć jakie się odbyły. Część zajęć dokumentowana była tylko w „zeszycie pracy psychologa”. Kontrolujący udzieli ww. specjalistom bieżącego instruktażu w zakresie konieczności dokumentowania wszystkich zajęć w obowiązkowej dokumentacji – tj. w kartach zajęć specjalistycznych. Z analizy dokumentów, rozmów z psychologiem oraz z jego pisemnego oświadczenia z dnia 24 kwietnia 2017r. wynika, że w okresie podlegającym kontroli prowadził indywidualne systematyczne zajęcia z sześciorgiem wychowanków /akta kontroli str. 116/. Zajęcia z psychologiem ukierunkowane były głównie na naukę radzenia sobie ze stresem, naukę asertywności bez obrażania innych, rozwijanie komunikacji i umiejętności społecznych (np. zdobywanie

przyjaciół), rozwijanie funkcji wzrokowo-przestrzennych. Ponadto psycholog pomagał wszystkim dzieciom w rozwiązywaniu ich bieżących problemów.

Z analizy przedłożonej dokumentacji, rozmowy z pedagogiem oraz z jego pisemnego oświadczenia z dnia 24.04.2017 r. wynika, że w okresie podlegającym kontroli prowadził systematyczne, indywidualne zajęcia z dziewięciorgiem wychowanków. Praca nastawiona była na bieżące korygowanie niepożądanych zachowań, pomocy w nadrobieniu zaległości w szkole, rozwijaniu umiejętności społecznych i kompetencji emocjonalnych, kształtowaniu motywacji do podejmowania działań poznawczych. Pedagog udzielał pozostałym dzieciom także pomocy w zależności od ich indywidualnych potrzeb. /akta kontroli str. 117/. Z informacji przedłożonych przez specjalistów wynika, że w swojej pracy uwzględniali zalecenia z poradni psychologiczno-pedagogicznych zawarte w opiniach oraz w orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego. Pedagog prowadził również zajęcia grupowe, które odbywały się średnio raz w tygodniu i skierowane były do młodszych wychowanków (6 osób). Miały one formę zabawy, podczas której przekazywane były treści ukierunkowane na budowanie zaufania w grupie, rozwijanie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie ze złością, przewycięzania nieśmiałości, wyrażania i rozumienia emocji oraz uczuć swoich i innych ludzi.

Podczas rozmów z zespołem kontrolnym wszyscy wychowankowie stwierdzili, że mogą liczyć na pomoc specjalistów zatrudnionych w placówce. Jedno dziecko stwierdziło, że nie czuje potrzeby uczestniczenia w zajęciach z psychologiem, siedmioro dzieci potwierdziło, że uczęszcza na zajęcia indywidualne, w tym czworo - raz w tygodniu, jedno - kilka razy w tygodniu, jedno - jeśli potrzebuje. Natomiast uczestnictwo w indywidualnych zajęciach z pedagogiem potwierdziło siedmioro dzieci. Czworo dzieci wskazało, że korzysta z pomocy pedagoga raz w tygodniu, jedno poinformowało, że kilka razy w tygodniu, jedno, że często.

PRAWO DO ŻYCIA BEZ PRZEMOCY - rozumiane jako prawo dziecka do ochrony przed wszelkimi formami przemocy fizycznej, emocjonalnej, zarówno ze strony rówieśników, jak i dorosłych, stosowania wobec niego pozytywnej dyscypliny oraz prawo do pomocy w rozwiązywaniu konfliktów z dorosłymi i rówieśnikami zarówno na terenie placówki, jak i poza nią.

W okresie poddanym kontroli w placówce obowiązywał wskazany na wstępie regulamin organizacyjny, który uwzględniał katalog nagród i konsekwencji stosowanych w placówce. Z jego treścią zapoznano dzieci, co potwierdziły podczas rozmów.

Wszyscy wychowankowie stwierdzili, że wiedzą za co mogą otrzymać nagrodę a za co konsekwencję. Wychowankowie wskazywali na stosowanie między innymi następujących konsekwencji: obniżenie kieszonkowego, czasowy zakaz korzystania z komputera, tabletu, x-boxa, dodatkowe dyżury, zakaz wychodzenia na zewnątrz placówki. Konsekwencje, zgodnie z tym co powiedzieli wychowankowie, otrzymują za: złe zachowanie, za palenie papierosów, wagary szkolne, brzydkie słowa. Podczas rozmowy na temat systemu nagród i konsekwencji stosowanych w placówce, dyrektor poinformował, że jeśli wychowankowie mają prawo wyboru konsekwencji, to zazwyczaj wybierają sprzątanie. Natomiast wśród nagród najczęściej wymieniano: podwyższenie kieszonkowego, pochwały, słodycze, nagrody rzeczowe, możliwość dłuższego przebywania poza placówką, wyjścia na pizzę. Nagrody przyznawane są za dobre oceny, dobre zachowanie, za pomaganie innym.

Podczas rozmowy z zespołem inspektorów jedna wychowanka dodała, że raz nie otrzymała zgody na wyjazd do domu, ponieważ: [REDAKTOWANE]

[REDAKTOWANE] inny wychowanek stwierdził, że [REDAKTOWANE]
[REDAKTOWANE] Dyrektor zapytany o przyczynę zaistniałej sytuacji wyjaśnił, że w dniu planowanego wyjazdu do bliskich [REDAKTOWANE], w którym

wychowanek miał uczestniczyć i na co świadomie wcześniej wyraził zgodę /**akta kontroli str. 118/**. Innych uwag w tym zakresie wychowankowie nie wnieśli.

Dzieci pytane czy zostały uderzone przez pracownika placówki, odpowiadały przecząco. Wszystkie też zgodnie odpowiedziały, że nie były świadkami takiej sytuacji w odniesieniu do swoich koleżanek czy kolegów. Na pytanie, czy poczuły się upokorzone, źle potraktowane, czy skrzywdzone przez wychowawcę, siedmioro wychowanków powiedziało, że nie znaleźli się w takiej sytuacji, jeden stwierdził: „była taka sytuacja, ale to było dawno. Wszystko już wyjaśnione. Teraz jest dobrze.” Wszyscy też zgodnie stwierdzili, że nie zdarzyło się aby wychowawcy nie zareagowali na bójkę, konflikt pomiędzy wychowankami. Zawsze starają się uspokoić, rozmawiają, zachęcają do zgody. Jako osobę pomagającą w rozwiązywaniu sporów pomiędzy wychowankami wskazywali dyrektora placówki (czworo), pozostali stwierdzili, że nie było takich sytuacji.

Dzieci pytane o możliwość rozwiązania ewentualnych konfliktów na linii wychowawca-wychowanek mówiły, że nie zdarzyła się taka sytuacja. Wychowanków pytano również, czy pracownicy placówki wyrażali się źle, czy w sposób obraźliwy o członkach ich rodzin, ale dzieci zaprzeczyły. Na pytanie czy wychowawcy lub inni pracownicy placówki używają wulgarnych słów w obecności wychowanków również odpowiedzieli przecząco.

PRAWO DO NAUKI, rozumiane jako prawo dziecka do wsparcia w realizacji obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, pomocy w odrabianiu lekcji, zapewnienia zajęć wyrównawczych i innych rozwijających wiedzę i umiejętności.

Wychowankowie realizowali obowiązek szkolny na następujących poziomach edukacyjnych:

- 6 dziecko- szkoła podstawowa,
- 6 dzieci- szkoła gimnazjalna,
- 1 dziecko - zasadnicza szkoła zawodowa,
- 1 dziecko - liceum ogólnokształcące /**akta kontroli str. 119-120/**.

Analiza kart pobytu dziecka, o których mowa w § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia, w zakresie sporządzonych informacji o przebiegu kontaktów ze szkołą, do której uczęszcza dziecko, oraz jego nauki szkolnej, nie wykazała nieprawidłowości.

Z rozmów kontrolujących z wychowankami wynikało, że wszyscy posiadają niezbędne podręczniki, pomoce i przybory szkolne. Dzieci wskazywały, że wychowawcy, pedagog oraz psycholog pomagają im w odrabianiu lekcji, część podała, że są samodzielni w tym zakresie. Wszyscy wychowankowie stwierdzili, że jest możliwość skorzystania z korepetycji, jeśli jest taka potrzeba. Sześcioro wychowanków poinformowało kontrolujących, że uczęszcza na dodatkowe lekcje w szkole.

PRAWO DO ZASPOKOJENIA POTRZEB ZDROWOTNYCH, rozumiane jako zapewnienie dziecku dostępu do odpowiedniej opieki zdrowotnej.

Dzieci w placówce objęte są podstawową opieką medyczną w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej „Medicus” w Lidzbarku oraz opieką poradni specjalistycznych, których wykaz stanowi **akta kontroli str. 121**. W kontrolowanej jednostce prowadzony był rejestr wydawanych leków, ponadto fakt podawania leku odnotowywany był w zeszytach dyżurów wychowawców. Poza tym, zgodnie z § 17 ust.1 pkt 2 rozporządzenia, w placówce prowadzone były karty pobytu, uwzględniające informacje o lekach podawanych dziecku oraz informacje o pobytach dziecka w szpitalu, w tym szpitalu psychiatrycznym. Analiza przedmiotowej dokumentacji nie wykazała nieprawidłowości. Z rozmów kontrolujących z wychowankami wynikało, że w przypadku problemów zdrowotnych zawsze udzielana jest stosowna pomoc i realizowane są zalecenia lekarskie. Dzieci podkreślały, że w przypadku złego samopoczucia otoczone są opieką, potwierdzili, że zawsze wykupowane

są leki i realizowane są zalecenia lekarskie. Żadne z dzieci nie wskazało aby pracownicy placówki palili papierosy w ich obecności, na pytanie czy zdarzały się sytuacje aby podawano leki uspokajające w celu wyciszenia wychowanka, wszystkie odpowiedziały przecząco.

PRAWO DO POSZANOWANIA TOŻSAMOŚCI RELIGIJNEJ, rozumiane jako prawo dziecka do poszanowania środowiska religijnego, z którego się wywodzi oraz wychowania religijnego i praktyk religijnych zgodnych z tradycją i wyznaniem jego rodziny oraz zgodnie z jego wolą.

Z informacji przekazanej przez dyrektora placówki wynika, że dzieci zgodnie z wolą rodziców, opiekunów prawnych i ich samych uczestniczą w sakramentach: Bierzmowania, I Komunii Świętej oraz obchodzą Święta Bożego Narodzenia oraz Wielkiejnocy. Na pytanie dotyczące możliwości uczestniczenia w niedzielnej Mszy Św. dzieci wskazywały, że uczestniczą w niedzielnym nabożeństwie dobrowolnie. Żadne dziecko nie wskazało, aby otrzymało karę, w przypadku odmowy udziału we mszy świętej.

PRAWO DO BEZPIECZEŃSTWA SOCJALNEGO, rozumiane jako prawo do wyżywienia dostosowanego do wymogów odpowiadających potrzebom rozwojowym i zdrowotnym dzieci, a także prawa do ubrania i obuwia dostosowanego do jego gustu, potrzeb i warunków pogodowych, wyposażenia w środki higieny osobistej oraz kwoty pieniężnej do własnego dysponowania przez dziecko.

Zaspokojenie potrzeb żywieniowych

Z informacji uzyskanych w trakcie kontroli wynika, że obiady przez 7 dni w tygodniu przygotowywane są przez kucharki, z mniejszą lub większą pomocą dzieci, które np. obierają i kroją warzywa. Śniadania i kolacje wychowankowie przygotowują sobie sami, za wyjątkiem bardziej skomplikowanych i pracochłonnych potraw, które przyrządzają kucharki. Wychowankowie, w ramach dyżurów, nakrywają też do stołu, sprzątają po posiłkach. Mają także możliwość nauki gotowania podczas organizowanych zajęć kulinarnych. Ponadto na spotkaniach społeczności mogą wybrać 8 "dań na życzenie" w miesiącu. Z analizy jadłospisów przedłożonych kontrolującym wynika, że dzieciom zapewnia się I śniadanie, II śniadanie, obiad, podwieczerek oraz kolację. Z rozmów kontrolujących z wychowankami wynikało, że posiłki spożywane w placówce są smaczne, a porcje wystarczające. Dzieci poinformowały kontrolujących, że mogą wziąć sobie pić, jeść pomiędzy posiłkami. Oględziny placówki potwierdziły, że w aneksach kuchennych znajdują się podstawowe produkty spożywcze np. chleb, ser, wędlina, masło, warzywa, dżem itp., z których mogą przygotować proste posiłki. Gdy brakuje produktu potrzebnego do przyrządzenia jakiejś potrawy czy upieczenia ciasta – pobierany jest z kuchni lub jest dokupowany.

Zaopatrzenie w odzież i obuwie

Z informacji uzyskanych od dyrektora wynika, że wychowankowie zaopatrywani są w odzież i obuwie w miarę potrzeb. Po zgłoszeniu przez dziecko potrzeby dokonania określonego zakupu, prośba ta jest weryfikowana przez wychowawcę. Starsi wychowankowie samodzielnie robią zakupy, młodsi z wychowawcą. Analiza kart wyposażenia wychowanka nieprawidłowości nie wykazała.

Wszyscy wychowankowie stwierdzili, że są odpowiednio zaopatrzeni w odzież, obuwie, bieliznę. Podkreślali, że sami decydują o tym jakiego zakupu dokonać.

Zaopatrzenie w środki higieny osobistej

Placówka zapewnia dzieciom wyposażenie w środki higieny osobistej, jak również w środki chemiczne do zachowania czystości. Asortyment kosmetyków, jakich chcą używać wychowankowie ustalany jest na zebraniach społeczności. Wychowawcy w razie potrzeby zgłaszanej przez wychowanków wydają środki higieny osobistej oraz środki chemiczne zgromadzone w podręcznym magazynku, a w razie braku jakiegoś asortymentu, pobierają go z magazynu głównego.

Dzieci w rozmowach z zespołem inspektorów nie wskazywały braków w zaopatrzeniu w środki higieny osobistej, czy środki chemiczne do zachowania czystości.

Wyposażenie w kwotę pieniężną do własnego dysponowania przez dziecko

Placówka zapewnia dzieciom kwotę pieniężną do własnego dysponowania, nie niższą niż 1 % i nie wyższą niż 8 % kwoty, o której mowa w art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy, zgodnie z Zasadami Przyznawania Kieszonkowego Wychowankom Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Olek” w Lidzbarku wprowadzonymi zarządzeniem dyrektora POW 2/2016 z dnia 1 marca 2016 roku.

Wysokość kwoty dla każdego dziecka co miesiąc ustalają wychowawcy, a następnie zatwierdza dyrektor placówki na podstawie sporządzonej oceny czterech obszarów funkcjonowania dziecka tj.: funkcjonowanie na terenie placówki, nauka i funkcjonowanie na terenie szkoły, funkcjonowanie poza placówką oraz stosunek do rówieśników i dorosłych. Po akceptacji dyrektora kieszonkowe pobierane jest przez wychowawców i wypłacane wychowankom, co potwierdzają własnoręcznym podpisem na liście wypłat. Podstawę do ustalenia wysokości kwoty do własnego dysponowania przez dziecko stanowi kryterium wiekowe. Zgodnie z nim wychowankowie otrzymują: szkoła podstawowa – 11 - 30 zł; gimnazjum – 11 - 40 zł; szkoła ponadgimnazjalna – 11 - 50 zł. Ponadto kwoty te mogą być zwiększone, bądź zmniejszone zgodnie z założeniami określonymi w ww. zasadach przyznawania kieszonkowego /**akta kontroli str. 122-123**/.

Dokonana przez zespół inspektorów analiza list wypłat kwoty pieniężnej do własnego dysponowania przez dziecko tzw. kieszonkowego, za okres od stycznia 2016 roku do marca 2017 roku, wykazała, że fakt obniżania i podwyższania kieszonkowego nie był pisemnie uzasadniany. Dlatego też w ramach bieżącego instruktażu poinformowano dyrektora o konieczności każdorazowego uzasadniania faktu obniżania lub zwiększania kwoty pieniężnej do własnego dysponowania.

PRAWO DO REGULARNYCH KONTAKTÓW Z RODZINĄ - rozumiane jako prawo dziecka do regularnych kontaktów z członkami rodziny, w tym przede wszystkim z rodzicami, na terenie placówki, w miejscach zamieszkania członków rodziny, jak i w sposób pośredni - poprzez kontakty telefoniczne lub elektroniczne, w tym szczególnie w dni wolne od nauki oraz w trakcie ferii i wakacji, chyba że sąd postanowi inaczej.

Zgodnie z przepisem § 28 ust. 1 pkt 3 regulaminu organizacyjnego, dzieci umieszczone w placówce mają prawo do utrzymywania osobistych kontaktów z rodzicami, z wyjątkiem przypadków, gdy sąd ich zakazał.

Przedmiotowe prawo realizowane jest poprzez urlopowania dzieci do domów rodzinnych na wakacje, święta, ferie zimowe czy weekendy. Osoby bliskie dziecku mogą je odwiedzać również w placówce. Wychowankowie korzystają również w dni powszednie i weekendy z możliwości samodzielnych wyjść poza placówkę, co w przypadku dzieci, których rodziny zamieszkują w Lidzbarku, daje możliwość codziennych kontaktów z nimi.

W rozmowach z zespołem inspektorów większość wychowanków stwierdziła, że mogą

odwiedzać swoich bliskich, mają też możliwość kontaktowania się telefonicznego z nimi oraz zaproszenia ich do placówki. Wyjątek stanowi dwóch wychowanków, którzy powiedzieli, że nie mogą się widywać ze swoimi rodzicami [REDAKTOWANE]. Zapytany o tę sytuację dyrektor wyjaśnił, że sąd w ten sposób określił kontakty rodziców z dziećmi i przedstawił wyrok sądu w tej sprawie /akta kontroli str. 124-125/.

PRAWO DO WYRAŻANIA OPINII - rozumiane jako prawo dziecka do poszanowania jego podmiotowości poprzez branie pod uwagę jego zdania w sprawach, które go dotyczą oraz istnienia wypracowanych zasad uczestnictwa dzieci w podejmowaniu decyzji ważnych dla nich.

Dziecko umieszczone w placówce może wyrażać własne poglądy we wszystkich sprawach dotyczących jego osoby, stosownie do jego wieku i dojrzałości, co zostało określone w § 28 ust. 1 pkt 8 regulaminu organizacyjnego. Opinie wychowanków brane są pod uwagę między innymi w sprawach: wyboru szkoły, wyglądu pokoju, spędzania czasu wolnego, wyglądu i ubioru dziecka, jak również przy ustalaniu jadłospisów, dyżurów porządkowych oraz innych spraw dotyczących funkcjonowania placówki.

Dzieci mogą wyrażać swoje opinie na spotkaniach społeczności, w których uczestniczy również dyrektor i wychowawcy. Spotkania odbywają się zazwyczaj raz na dwa tygodnie i omawiane są na nich bieżące sprawy i problemy dzieci. Ponadto wychowankowie na bieżąco wyrażają swoje opinie w rozmowach z ich opiekunami w poszczególnych grupach wychowawczych, czy w indywidualnych rozmowach z dyrektorem placówki.

Wychowankowie mogą wpływać na funkcjonowanie placówki również poprzez samorząd. Funkcjonowanie samorządu określone jest jego regulaminem. Dzieci wybrały również jego opiekuna. Posiedzenia samorządu w zależności od potrzeb odbywają się raz lub dwa razy w miesiącu i utrwalane są w postaci protokołów.

PRAWO DO POSZANOWANIA PRYWATNOŚCI - rozumiane jako prawo dziecka do poszanowania tajemnicy korespondencji, posiadania własnych pamiętek i osobistych przedmiotów oraz zachowania przez pracowników placówki tajemnicy związanej z osobistymi informacjami przekazanymi przez dziecko, z wyłączeniem przypadków uzyskania informacji o naruszeniu prawa, zagrożeniu zdrowia lub życia, jak również prawo do poszanowania intymności dziecka, w tym zapewnienia możliwości zamykania pomieszczeń przeznaczonych do czynności higienicznych i fizjologicznych.

Dzieci umieszczone w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Olek” w Lidzbarku mogą posiadać własność prywatną np.: telefony, tablety, sprzęt rtv, zdjęcia, pamiętki, ubrania.

Placówka nie zatrzymuje własności należącej do dzieci bez ich zgody. Natomiast wychowankowie jeśli chcą, mogą przechowywać cenne rzeczy u wychowawców albo u dyrektora. Należące do wychowanków rzeczy osobiste tj. tablety, telefony komórkowe czy listy, konta na facebooku nie są kontrolowane.

Informacje dotyczące spraw osobistych dziecka są należycie chronione. Nie dochodzi do omawiania, czy komentowania sytuacji rodzinnej dziecka w miejscach przypadkowych przez osoby nieuprawnione.

Wychowankowie mogą swobodnie korzystać z łazienek i toalet w sposób zapewniający intymność. Drzwi do tych pomieszczeń posiadają typowe zabezpieczenia.

Placówka występuje zarówno do opiekunów ustawowych, jak i dziecka o wyrażenie zgody na wykorzystanie wizerunku wychowanka. Wyrażenie zgody potwierdzane jest stosownym oświadczeniem woli.

Podczas rozmów czterech wychowanków stwierdziło że czasami ich rzeczy są kontrolowane, dwóch stwierdziło: sprawdzają porządek bez przeszukiwania – otwieramy wtedy swoje szafki i pokazujemy ich zawartość, jeden stwierdził:” to z powodu papierosów”,

inny:” zdarza się, że wychowawcy chcą sprawdzić co przynosimy z zewnątrz, zazwyczaj sami pokazujemy ale zdarza się, że sprawdzają za naszym przyzwoleniem, jest to zrozumiałe dla mnie, bo były narkotyki, jest mi to obojętne”.

Ponadto jeden wychowanek stwierdził, że wychowawcy nie zawsze pukają przed wejściem do pokoju, dwóch wychowanków natomiast stwierdziło, że wychowawcy nie pukają przed wejściem do ich pokoju przy czym zaznaczyli, że jest im to obojętne. Nie mniej jednak zapytany o tę kwestię dyrektor wyjaśnił, że żaden wychowanek nie zgłosił mu takiej sytuacji, ponadto wszyscy pracownicy są poinformowani, że nie wolno im naruszać intymności wychowanków. Dlatego też w ramach bieżącego instruktażu zwrócono uwagę na konieczność przypomnienia/ustalenia zasad w tym zakresie /akta kontroli str. 126/.

PRAWO DO INFORMACJI - rozumiane jako zapewnienie dostępu do informacji i materiałów pochodzących z różnych źródeł, a w szczególności do tych, które mają na uwadze dobro dziecka.

Wychowankowie znają swoje prawa i obowiązki. Zostali z nimi zapoznani po przybyciu do placówki. Fakt zapoznania się z regulaminem organizacyjnym i regulaminem kieszonkowego potwierdzają własnoręcznym podpisem. Ponadto na zebraniach z dyrektorem i wychowawcami oraz na bieżąco w poszczególnych grupach dzieciom przypominane są obowiązujące zasady i regulaminy.

Placówka zapewnia dzieciom dostęp do informacji również poprzez radio, telewizję i Internet.

Wychowankowie w rozmowach z zespołem inspektorów nie wnieśli uwag w przedmiotowym zakresie.

PRAWO DO POMOCY W PRZYGOTOWANIU DO SAMODZIELNEGO ŻYCIA - rozumiane jako prawo dziecka do zdobywania umiejętności niezbędnych w samodzielnym życiu, takich jak czynności samoobsługowe, załatwianie spraw urzędowych, korzystanie z usług, uczenia się ekonomii domowej, planowania czasu, obowiązkowości oraz rozwijania kompetencji i uprawnień zawodowych umożliwiających podejmowanie pracy zawodowej.

Ustalono, iż placówka podejmuje działania zmierzające do przygotowania wychowanków do samodzielnego życia. Przedmiotowe działania realizowane są w oparciu o własne zasoby, jak również we współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, w Działdowie, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Działdowie czy pracodawcami i polegają m.in. na przybliżeniu wychowankom zadań realizowanych przez różne instytucje. Z informacji udzielonych przez dyrektora placówki wynika, iż wychowankowie pełniąc różnego rodzaju dyżury (sprzątanie, pranie, zmywanie naczyń) uczą się obsługi podstawowego sprzętu AGD i RTV (pralka, mikrofalówka, TV, odkurzacz, żelazko) oraz dbania o porządek. Dzieci starsze samodzielnie dokonują zakupów swojej odzieży – niejednokrotnie poprzez Internet. Starsi wychowankowie biorą też czynny udział w spotkaniach organizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Działdowie, na temat procedury usamodzielnienia. Uczestniczą w spotkaniach z pracodawcami dotyczącymi przyjęcia do zakładów pracy w celu odbycia praktyki zawodowej w wybranym przez siebie zawodzie. Również wychowawcy, jak i specjaliści zatrudnieni w placówce prowadzą rozmowy z podopiecznymi na tematy związane z usamodzielnieniem. Wychowankowie na rok przed usamodzielnieniem wybierają swojego opiekuna, a najpóźniej miesiąc przed usamodzielnieniem tworzą jego plan.

Wychowankowie pytani: czy w placówce podejmowane są działania przygotowujące do samodzielnego życia wskazywali, iż pełnią dyżury polegające między innymi na sprzątaniu. Samodzielnie piorą i prasują swoje rzeczy, kupują sobie ubrania. Informacje na temat usamodzielnienia pozyskiwali od opiekuna usamodzielnienia, bądź uczestniczyli w spotkaniach organizowanych przez PCPR na ten temat.

